

**TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS PLANO
DARNAUS JUDUMO SKATINIMO TAURAGĖS MIESTE PAŽANGOS PRIEMONĖS
Nr. LT027-03-01-01 PAGRINDIMO APRAŠAS**

2023-03-31 Nr. LD-4

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Pagrindinis pažangos priemonė įgyvendinamas regiono plėtros uždavinys yra <i>3.1. uždavinys. Paskatinti darnų judumą.</i> Kiti regiono plėtros uždaviniai, prie kurių įgyvendinimo prisidedama pažangos priemonė: <i>1.1. uždavinys. Padidinti regiono investicinį patrauklumą; 2.2. uždavinys. Paskatinti bendrų, kompleksinių viešųjų paslaugų teikimą.</i>
---	--

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

Pažangos priemonė sprendžiama/ šalinama 2022–2030 m. Tauragės regiono plėtros plane (toliau – Tauragės RPPI) nurodyta *3 problema „Nepakankamai patraukli regiono aplinka, daranti neigiamą įtaką gyvenimo kokybei“* ir jos *3.1 priežastis „Mažesnės darnaus judumo galimybės regione“* bei prisidedama prie *1 problemos „Nekokybiško užimtumo darbo vietos, nekuriančios aukštesnės pridėtinės vertės“* bei šios problemos *1.1 priežasties „Mažas regiono investicinis patrauklumas“* ir prie *2 problemos „Nepakankamai užtikrinamas viešųjų paslaugų prieinamumas“* bei šios problemos *2.2 priežasties „Teikiant viešąsias paslaugas stokojama kompleksinio požiūrio tarp regiono savivaldybių“* sprendimo/ šalinimo.

Darnaus judumo problemos yra aktualios visam Tauragės regionui, nes Tauragės regionas yra mažas, kompaktiškas, atstumai nuo regiono centro iki kitų regiono savivaldybių centrų siekia apie 30-40 km. Tokioje teritorijoje didesnę vaidmenį vaidina ne tik darnus judumas savivaldybės viduje, bet ir darnus susisiekimas tarp gyvenviečių. Darnaus judumo problemos aktualios visam Tauragės regionui, nes:

1) Susisiekimo infrastruktūra regione yra ganėtinai įvairiarūšė, tačiau netenkinančios kokybės, netolygiai išplėtoti¹;

2) Regionas pasižymi aukštu automobilizacijos lygiu²;

3) Viešojo transporto paslaugos neatitinka gyventojų poreikių³, viešasis transportas regione nepatrauklus dėl nepatogaus maršrutų tvarkaraščio, priklausomumo nuo mokinių vežiojimo, didelio atskirų savivaldybių transporto priemonių amžiaus vidurkio, morališkai pasenusio, nusidėvėjusio transporto parko ir kt. veiksmų;

4) Regiono savivaldybėse esanti susisiekimo infrastruktūra nėra pakankamai patraukli bei saugi keliauti dviračiais, trūksta jungčių regiono viduje bei su gretimomis teritorijomis⁴.

Aukščiau nurodytas problemas Tauragės regiono savivaldybės yra dalinai pradėjusios spręsti – 2020 m. pradžioje Jurbarko rajono, Pagėgių, Šilalės rajono ir Tauragės rajono savivaldybės susitarė dėl funkcinės zonos suformavimo. Susitarimas įteisintas Funkcinės zonos savivaldybių tarybų sprendimais, kuriais patvirtinta Funkcinės zonos *Tauragė+* plėtros strategija⁵ bei 2020-04-27 Jurbarko rajono, Pagėgių,

¹ 2020 m. kelių su patobulinta danga dalis regione siekė 23,2 proc., kai šalies vidurkis – 31,8 proc., regionas pasižymi santykinai prasta kelių tinklo kokybe savivaldybių pakraščiuose – šiose teritorijose vyrauja blogos būklės žvyrkeliai (žr. Tauragės RPPI 18 psl.).

² 2020 m. individualių automobilių skaičiaus, tenkančio 1000 gyventojų, rodiklis regione siekė 575 automobilius ir buvo blogiausias tarp visų šalies regionų (žr. Tauragės RPPI 18 psl.).

³ 2019 m. vienas regiono gyventojas leidosi į 14 kelionių autobusais, kai šalies vidurkis – 104 kelionės autobusais; viešojo transporto intensyvumo rodiklis siekė 19,7 atvykimų/ 1000 gyventojų ir buvo prasčiausias tarp šalies regionų (žr. Tauragės RPPI 18 psl.).

⁴ Žr. Tauragės RPPI 19 psl.

⁵ Funkcinės zonos *Tauragė+* plėtros strategija patvirtinta Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T2-66, Pagėgių savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 23 d. sprendimu Nr. T-51, Šilalės rajono savivaldybės

Šilalės rajono ir Tauragės rajono savivaldybių merų bendru susitarimu. 2021 m. visų keturių savivaldybių sprendimu bendrų veiksmų koordinavimui buvo įsteigta VŠĮ „Žalioji regionas“, kuri įgyvendindama funkcinės zonos *Tauragė+* plėtros strategijos pirmųjų veiksmų įgyvendinimo investicinį projektą, pradėjo kurti bendrą regioninę viešojo transporto sistemą, apimančią maršrutų planavimą, bendro elektroninio bilieto diegimą, infrastruktūros, transporto priemonių atnaujinimą ir modernizavimą. Pažymėtina, kad 2023 m. pradžioje savivaldybių tarybos patvirtinto ir 2023–2029 metų *Tauragė+* funkcinės zonos strategiją⁶, tokiu būdu pratęsiant *Tauragė+* plėtros strategijos įgyvendinimą bei kartu sprendžiant naujai išryškėjusias bendras problemas.

Darnaus judumo problemos miesto viduje aktualesnės didesniems miestams, regionų centrams, nes čia koncentruojasi dauguma viso regiono savivaldybėms aktualių viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų, regiono centrai dažnai pasižymi ir didesne ekonominės veiklos koncentracija, aukštesniu automobilizacijos lygiu. Siekiant spręsti minėtas problemas, Tauragės rajono savivaldybė yra parengusi Tauragės miesto darnaus judumo planą⁷, finansuotą 2014-2020 m. ES fondų lėšomis, taigi, išpildžiusi Pažangos priemonės vieną iš išankstinių sąlygų (žr. VII skyrių), todėl gali teikti projektus pagal Pažangos priemonės įgyvendinimą veiklą. Kitos regiono savivaldybės neturi parengtų darnaus judumo planų, finansuotų 2014-2020 m. ES fondų lėšomis. Taigi, Pažangos priemonė bus įgyvendinama tik Tauragės miesto teritorijoje.

Pažangos priemonė sprendžiamos problemos tiesioginė tikslinė grupė yra Tauragės miesto gyventojai – 2022 m. pradžioje Tauragės mieste gyveno 20,956 tūkst. asm. (Valstybės duomenų agentūros duomenys), kurie dėl mažesnių darnaus judumo galimybių patiria nepatogumus savo gyvenamojoje vietovėje, ir tai neigiamai veikia jų gyvenimo kokybę.

Tiesioginės tikslinės grupės poreikiai yra susiję su: 1) padidėjusiomis darnaus judumo galimybėmis jų gyvenamojoje vietovėje ir dėl to pagerėjusia jų gyvenimo kokybe (poreikis teritorijoje esančias darbo ir viešųjų paslaugų teikimo vietas pasiekti greičiau įvairiomis susisiekimo priemonėmis, poreikis būti mobilesniais savo gyvenamojoje vietovėje, poreikis naudoti visoms socialinėms grupėms (pvz. senyvo amžiaus asmenims, neįgaliesiems) pritaikytą transporto sistemą ir pan.); 2) sumažėjusiu ŠESD lygiu jų gyvenamojoje teritorijoje ir dėl to pagerėjusia gyvenimo kokybe (diegiamos darnaus judumo priemonės tiesiogiai mažina ŠESD kiekį teritorijoje).

Pažangos priemonė sprendžiamos problemos netiesioginė tikslinė grupė yra visi Tauragės regiono gyventojai, neskaitant Tauragės miesto gyventojų – 2023 m. pradžioje Tauragės regione gyveno 90 652 tūkst. asm.⁸ (Valstybės duomenų agentūros duomenys), taigi, netiesioginės tikslinės grupės dydis bus 69,696 tūkst. asm., kurie dėl mažesnių darnaus judumo galimybių patiria nepatogumus besilankydami regiono centre (Tauragės mieste), siekdami gauti viešąsias paslaugas ar dėl kitų priežasčių, ir tai neigiamai veikia jų gyvenimo kokybę.

Netiesioginės tikslinės grupės poreikiai yra susiję su: 1) padidėjusiomis darnaus judumo galimybėmis regiono, kuriame jie gyvena, centre ir, esant poreikiui, lankosi siekiant gauti viešąsias paslaugas ar dėl kitų priežasčių, bei dėl to pagerėjusia jų gyvenimo kokybe (besilankant regiono centre, poreikis čia esančias darbo ir (arba) viešųjų paslaugų teikimo vietas pasiekti greičiau įvairiomis susisiekimo priemonėmis, poreikis būti mobilesniais, naudoti visoms socialinėms grupėms (pvz. senyvo amžiaus asmenims, neįgaliesiems) pritaikytą transporto sistemą ir pan.); 2) sumažėjusiu ŠESD lygiu regiono, kuriame jie gyvena, centre ir, esant poreikiui, lankosi siekiant gauti viešąsias paslaugas ar dėl kitų priežasčių, bei dėl to pagerėjusia gyvenimo kokybe (diegiamos darnaus judumo priemonės tiesiogiai mažina ŠESD kiekį teritorijoje).

Tiesioginės tikslinės grupės dydis (Tauragės miesto gyventojų skaičius) per 2021-2022 m. (vertinant metų pradžios duomenis) sumažėjo 1,16 proc.⁹ Po Pažangos priemonės įgyvendinimo pabaigos

tarybos 2020 m. balandžio 3 d. sprendimu Nr. T1-100, Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. 1-99.

⁶ 2023-2029 metų *Tauragė+* funkcinės zonos strategija patvirtinta: Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T2-20, Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. 1-30, Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 2 d. sprendimu Nr. T1-1, Pagėgių savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 2 d. sprendimu Nr. T-1.

⁷ Patvirtintas Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2017-07-26 sprendimu Nr. 1–284 „Dėl Tauragės miesto darnaus judumo plano patvirtinimo“

⁸ Jurbarko r. sav. – 24,803 tūkst. asm., Pagėgių sav. – 7,088 tūkst. asm., Šilalės r. sav. – 21,179 tūkst. asm., Tauragės r. sav. – 37,582 tūkst. asm.

⁹ Tauragės m. gyventojų skaičius 2021 m. pradžioje siekė 21 203 asm., 2022 m. pradžioje – 20 956 asmenis.

praėjus 5-riems metams (t. y. 2034 metais), tiesioginės tikslinės grupės dydis gali sumažėti maždaug 12,8 proc. ir siekti apie 18,3 tūkst. asm.¹⁰

Netiesioginės tikslinės grupės dydis (Tauragės regiono gyventojų skaičius) per 2019-2020 m. sumažėjo 3,25 proc. Po Pažangos priemonės įgyvendinimo pabaigos praėjus 5-riems metams (t. y. 2034 metais), netiesioginės tikslinės grupės dydis gali sumažėti maždaug 6,6 proc. ir siekti apie 65 tūkst. asm.¹¹

Įvertinus situaciją pasaulyje, gyventojų skaičiaus mažėjimas tiek Tauragės mieste, tiek visame Tauragės regione ateityje gali sulėtėti, nes vykstant karui Ukrainoje, galimi pabėgėlių srautai, kurie didins Lietuvos gyventojų gretas. Iš kitos pusės, esamų gyventojų poreikiai nepasikeis. Todėl būtina investuoti į darnų judumą gerinančius sprendinius regione centre – Tauragės mieste, kurie teigiamai veikia gyventojų mobilumą, saugumą, mažina ŠESD lygį ir tuo pačiu daro gyvenamąsias vietas patrauklesnėmis, dėl ko atsiranda žmonėms noras tose vietovėse kurtis ir gyventi, vystyti verslus, investuoti, gerėja žmonių gyvenimo kokybė.

Įgyvendinus Pažangos priemonę, būtų prisidedama prie nacionalinių ir regioninių tikslų siekimo, o būtent prie Regionų plėtros programoje nustatyto poveikio rodiklio siekimo:

➤ prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo 1 gyventojui (gyventojų kelionių įtakos (lengvųjų automobilių, motociklų, mopedų ir viešojo transporto naudojimo)) rodiklio pagerinimo Tauragės regione.

Pažangos priemone įgyvendinami projektai prisideda prie Lietuvos Respublikos bendrojo plano (toliau – LRBP) 66.3 p., nes projektai skatins vaikščiojimo ir bevariklio transporto priemonių naudojimą ir didins pasirinkimo galimybes, pritaikyta šiems judėjimo būdams susisiekimo infrastruktūros vystymą, užtikrina kokybiškas ir saugias viešojo transporto paslaugas. Taip pat, skatins daugiarūšiškumą, didins daugiarūšio transporto pasirinkimo galimybes, vystys bevariklio transporto ir dalijimosi sprendinių infrastruktūrą. Taip pat, prisidės prie LR BP 77 p., nes įgyvendinami projektai kompleksiskai ir integraliai stiprins darnius transporto ir judumo infrastruktūrą Tauragės regiono centre – Tauragės mieste.

Kadangi Pažangos priemone įgyvendinamiems projektams yra nustatyti teisiniai ribojimai (išankstinės sąlygos, numatytos Regionų plėtros programoje ir LR susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos regioninės pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-03 (RE) „Skatinti darnų judumą miestuose“ finansavimo gairėse, žr. VII skyrių), tai pagal šią Pažangos priemonę projektus gali įgyvendinti viena regiono savivaldybė – Tauragės rajono savivaldybė.

Planuojant Pažangos priemone įgyvendinamus projektus, analizuoti prie darnaus judumo skatinimo Tauragės mieste prisidedantys viešosios infrastruktūros objektai/ paslaugos, nurodyti Tauragės miesto darnaus judumo veiksmų plane iki 2030 m.¹² (toliau – Tauragės miesto DJVP 2030). Darnaus judumo veiksmus Tauragės miesto DJVP 2030 teikė, vertino ir aprobavo specialus komitetas (toliau – Komitetas)¹³. Į Pažangos priemone įgyvendinamus projektus iš Tauragės miesto DJVP 2030 Komitetas nusprendė įtraukti 4 veiksmus dėl šių priežasčių:

1) Veiksmas „*Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas*“ atrinktas, nes Tauragės miestas 2030 m. siekia tapti poveikio klimatui nedarantiu miestu¹⁴, taigi, ekologiško transporto plėtra yra prioritetas. Be to, Tauragės r. sav. jau vykdo viešojo autobusų parko atnaujinimą ekologiškais autobusais, todėl būtų užtikrinamas šio veiksmo tęstinumas. Veiksmo pasirinkimui įtakos padarė ir išorinės aplinkybės – pasinaudojant išoriniais finansavimo šaltiniais, Tauragės r. sav. ekologiškus autobusus gali įsigyti tik įsisavinant regionines ES lėšas, nes pasinaudoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (RRF) lėšomis galimybės neturi tos savivaldybės, kurios 2014–2020 m. laikotarpiu rengė darnaus judumo planus (tame tarpe ir Tauragės r. sav.).

¹⁰ Skaičiuojama taip: per metus gyventojų skaičius Tauragės m. (vertinant 2021-2022 m. pradžios duomenis) sumažėjo 1,16 proc., todėl 2034 metais tiesioginės tikslinės grupės atstovų skaičius sumažės 1,16proc.*11 metų = 12,8 proc.

¹¹ Skaičiuojama taip: per metus gyventojų skaičius Tauragės m. 2019-2023 m. tiesioginės tikslinės grupės atstovų skaičiaus sumažėjimas siekia 3,25 proc., tuomet 1-rių metų gyventojų skaičiaus sumažėjimas siekia 0,6 proc. 2034 metais tiesioginės tikslinės grupės atstovų skaičius sumažės 0,6proc.*11 metai = 6,6 proc.

¹² Patvirtintame 2022 m. rugsėjo 28 d. Tauragės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-268.

¹³ Sudarytas Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. 1-254, kuriuo buvo atnaujinta Tauragės rajono savivaldybės Tauragės miesto darnaus judumo plano komiteto sudėtis.

¹⁴ Tauragės miestą 2022 m. Europos Komisija atrinko kaip vieną iš 100 Europos miestų, kurie pagal ES misiją „100 klimatui neutralių ir išmaniųjų miestų“ įgyvendins eksperimentinę inovacijų programą ir iki 2030 m. taps poveikio klimatui nedaranti miestu.

2) Veiksmas „*Autobusų stotelių tinklo modernizavimas ir plėtra*“ atrinktas, nes siekiant kompleksiško, autobusų stotelių tinklo modernizavimas ir plėtra bus vykdomi visoje regiono teritorijoje (likusiojo regiono dalyje darbai bus vykdomi įgyvendinant 2023–2029 m. Tauragė+ funkcinės zonos strategijos veiksmus).

3) Veiksmas „*Vientiso dviračių takų tinklo kūrimas integruojant bevariklį transportą į bendrą transporto sistemą*“ pasirinktas, motyvuojant, kad dviračių takai yra viena iš ekologiškų susisiekimo priemonių ir šios infrastruktūros mieste labai trūksta¹⁵.

4) Veiksmas „*Elektrobusams pritaikytos infrastruktūros plėtra*“, įrengiant Tauragės autobusų stotyje greito įkrovimo elektrobusų stotelę, pasirinktas dėl ekologiškumo aspekto Tauragės mieste, o 2021–2027 metų Europos sąjungos fondų Investicijų programoje numatyta tokių įkrovimo stotelių įrengimo finansavimas tik autobusų parko teritorijoje. Be to, šis veiksmas derinamas su ekologiškų (elektra varomų) autobusų įsigijimu, nes įsigijus elektra varomus autobusus, būtina sudaryti galimybę įrengti jiems reikalingą alternatyvių degalų (šiuo atveju elektros) įkrovimo/ papildymo infrastruktūrą.

Siekiant nustatyti tinkamiausią investavimo būdą, nagrinėti aukščiau nurodytų objektų (autobusų stotelių, dviračių takų, ekologiškų autobusų įkrovimo stotelės) atnaujinimo (modernizavimo) ir (arba) naujos infrastruktūros sukūrimo investavimo būdai, o ekologiškų autobusų atveju – pirkimo investavimo būdas. Kiti viešosios infrastruktūros investavimo būdai (konversija, nuoma ir pan.) atmesti, kaip negalimi, neefektyvūs, nes:

1) Dviračių takų rekonstrukcijos ir naujų įrengimo, elektrobusų įkrovimo stotelės įrengimo, autobusų stotelių tinklo modernizavimo ir plėtros atvejais konversijos investavimo būdas atmestas, nes nėra tokios apleistos, nenaudojamos viešosios ne susisiekimui tinkamos infrastruktūros Tauragės mieste, kurią konvertavus būtų galima pritaikyti darnaus judumo poreikiams. Neegzistuoja ir minėtų viešosios infrastruktūros objektų nuomos rinka. Todėl pasirinkti viešosios infrastruktūros objektų atnaujinimo, naujos infrastruktūros sukūrimo investavimo būdai. Autobusų stotelių tinklo modernizavimo ir plėtros atvejais galimas ir pirkimo investavimo būdas.

2) Tauragės rajono savivaldybė jau turi ekologiškų autobusų įsigijimo patirtį (nuo 2019 m. yra įsigijusi 12 vnt. ekologiškų autobusų), todėl yra atlikusi ekologiškų autobusų nuomos rinkos analizę, kuri parodė, kad nuomos rinkoje tokių autobusų nėra (paklausa didesnė nei pasiūla). Konversija, kaip investavimo būdas įsigyjant ekologiškus autobusus, taip pat negalima. Todėl pasirinktas pirkimo investavimo būdas.

Numatoma, kad su darniu judumu susijusių tyrimų, skirtų viešojo transporto pasiūlos ir paklausos analizei, atlikimo; komunikacijos, skirtos Tauragės regiono gyventojų skatinimui naudotis viešojo transporto paslaugomis, vykdymo; išmaniųjų technologijų, skirtų efektyviam viešojo transporto paslaugų teikimui ir infrastruktūros valdymui, ir panašias paslaugas tiek projektų įgyvendinimo laikotarpiu, tiek po jų įgyvendinimo Tauragės regione (tame tarpe ir Tauragės mieste) vykdys VšĮ „Žaliasis regionas“, todėl jos į Pažangos priemonę netraukiamos.

Darni miestų ir funkcinų zonų plėtra leidžia užtikrinti gyventojų poreikius, mažinti nebūtiną keliones, skatinti tolygiau užtikrinti darbo vietų ir viešųjų paslaugų pasiekiamumą, kur tinkama, plėtoti trūkstamą susisiekimo infrastruktūrą. Siekiant darnios Tauragės miesto plėtros, Pažangos priemone įgyvendinami projektai skirti kelių 2023–2029 m. Tauragės miesto tvarios plėtros strategijos¹⁶ veiksmų įgyvendinimui:

- „Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas“;
- „Vientiso dviračių takų tinklo kūrimas integruojant bevariklį transportą į bendrą transporto sistemą“;
- „Elektrobusams pritaikytos infrastruktūros plėtra“.

Siekiant darnios Tauragė+ funkcinės zonos plėtros, dalis Pažangos priemone įgyvendinamo projekto skirta 2023–2029 m. Tauragė+ funkcinės zonos strategijos veiksmo „Viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas Tauragės regione“ įgyvendinimui.

Taigi, visos Pažangos priemone numatomos investicijos yra suplanuotos taikant ITI principą.

¹⁵ Tauragės miestą 2022 m. Europos Komisija atrinko kaip vieną iš 100 Europos miestų, kurie pagal ES misiją „100 klimatui neutralių ir išmaniųjų miestų“ įgyvendins eksperimentinę inovacijų programą ir iki 2030 m. taps poveikio klimatui nedaranti miestu.

¹⁶ Patvirtinta Tauragės rajono savivaldybės 2023 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. 1-29.

III SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonės įgyvendinimo teritorija – Tauragės miesto teritorija.

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Pažangos priemone bus įgyvendinama viena veikla:

➤ Darnaus judumo skatinimas Tauragės mieste. Veikla tiesiogiai siejasi su 3-ios Tauragės RPPI problemos „Nepakankamai patraukli regiono aplinka, daranti neigiamą įtaką gyvenimo kokybei“ gilumine priežastimi „Mažesnės darnaus judumo galimybės regione“ ir netiesiogiai siejasi su 1-os Tauragės RPPI problemos „Nekokybiško užimtumo darbo vietos, nekuriančios aukštesnės pridėtinės vertės“ gilumine priežastimi „Mažas regiono investicinis patrauklumas“. Įgyvendinant veiklą, galimi pareiškėjai (projektų vykdytojai)/ partneriai gali būti savivaldybių, kurių tarybos yra patvirtinusios darnaus judumo mieste planus finansuotus 2014-2020 m. ES fondų lėšomis, administracijos; arba biudžetinės, viešosios įstaigos ir organizacijos, kurioms priskirta vykdyti viešąsias su darniu judumu susijusias paslaugas tų savivaldybių, kurių tarybos yra patvirtinusios darnaus judumo mieste planus finansuotus 2014-2020 m. ES fondų lėšomis, teritorijose. Tauragė regione yra viena savivaldybė, kurios taryba yra patvirtinusi darnaus judumo mieste planą finansuotą 2014-2020 m. ES fondų lėšomis, – tai Tauragės rajono savivaldybės administracija.

V SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Naudojami projektų atrankos būdai pagal Pažangos priemone įgyvendinamą veiklą:

1. Pažangos priemone įgyvendinamos veiklos („Darnaus judumo skatinimas Tauragės mieste“) projektai bus atrenkami *planavimo būdu*, kai galimi pareiškėjai – savivaldybių, kurių tarybos yra patvirtinusios darnaus judumo mieste planus finansuotus 2014-2020 m. ES fondų lėšomis, administracijos; arba biudžetinės, viešosios įstaigos ir organizacijos, kurioms priskirta vykdyti viešąsias su darniu judumu susijusias paslaugas tų savivaldybių, kurių tarybos yra patvirtinusios darnaus judumo mieste planus finansuotus 2014-2020 m. ES fondų lėšomis, teritorijose. Tai reiškia, kad atrankos būdas taikomas projektams, kuriais įgyvendinamos LR teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, kurie priskirtini valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms ir kuriais tiesiogiai prisidedama prie pažangos priemonės įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo.

VI SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE
HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Pažangos priemone bus prisidedama prie darnaus vystymosi principo, nes įgyvendinant Pažangos priemonės veiklą, būtų tiesiogiai konkrečiais veiksmais prisidedama prie 11 Darnaus vystymosi tikslo (toliau – DVT) „Darnūs miestai ir bendruomenės“, ir netiesiogiai – prie 3 DVT „Gera sveikata ir gerovė“, 8 DVT „Deramas darbas ir ekonomikos augimas“ bei 13 DTV „Sušvelninti klimato kaitos poveikį“ įgyvendinimo.
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Pažangos priemone bus prisidedama prie inovatyvumo (kūrybingumo) principo, nes vykdant darnaus judumo priemonių diegimą Tauragės mieste, bus naudojamos naujausios medžiagos ir/ ar technologijos, įranga, įrenginiai (pvz. įsigyjami tik netaršūs, elektra varomi autobusai ir pan.).
3.	Lygių galimybių visiems	Pažangos priemone bus prisidedama prie lygių galimybių principo, nes tiek tiekėjai, vykdantys rangos darbus ir/ ar paslaugas, tiek visi atnaujintų ar naujai sukurtų paslaugų ir (arba) atnaujintos ir naujai sukurtos infrastruktūros vartotojai nebus diskriminuojami dėl jų lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos, negalios ir pan. bei turės galimybę nevaržomai tokiomis pačiomis kaip ir kitų asmenų sąlygomis naudotis atnaujintomis ar naujai sukurtomis paslaugomis ir (arba) atnaujinta ir naujai sukurta infrastruktūra, kitomis priemonėmis.

VII SKYRIUS
IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Įgyvendinant Pažangos priemones veiklą ir prisidedant prie Regionų plėtros programos regioninio pažangos priemonių poveikio rodiklių (aprašytų Pažangos priemonės pagrindimo aprašo II skyriuje) pasiekimo, būtina išpildyti šias išankstines sąlygas:

1. *Savivaldybės tarybos patvirtintas darnaus judumo mieste planas, kurio parengimas finansuotas 2014–2020 m. ES fondų lėšomis.*

2. *Pagal Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo nuostatas parengtas ir patvirtintas viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų vietinės reikšmės keliuose planas iki 2030 m.*

Pirmąją išankstinę sąlygą Tauragės regione išpildo viena savivaldybė – Tauragės rajono savivaldybė, kurios taryba 2017-07-26 sprendimu Nr. 1–284 yra patvirtinusi Tauragės miesto darnaus judumo planą, finansuotą 2014-2020 m. ES fondų lėšomis. Tauragės rajono savivaldybės taryba 2022-09-28 sprendimu Nr. 1-268 yra patvirtinusi Tauragės miesto darnaus judumo veiksmų planą iki 2030 m., kuriame nurodyti visi Pažangos priemone planuojamais projektais numatyti veiksmai.

Antrąją išankstinę sąlygą Tauragės rajono savivaldybė išpildo, nes Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2017-01-18 sprendimu Nr. 1-13 yra patvirtintas „Elektromobilių prieigų planas Tauragės rajono savivaldybėje“, kuriame suplanuota didelės galios elektrobų įkrovimo stotelė Tauragės autobusų stotyje (adresu Dariaus ir Girėno g. 38A, Tauragė), t. y. suplanuotas vienas iš Pažangos priemone teikiamo projekto veiksmų.

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025 m.)	Galutinė reikšmė (2030 m.)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Darnaus judumo skatinimas Tauragės mieste	P.B.2.0057	Kolektyviniam viešajam transportui skirtų ekologiškų riedmenų pajėgumai (keleiviai)	2 565 591	2 180 752	264	264	Šie trys produkto rodikliai siekiami įgyvendinant Pažangos priemonės projektą „ <u>Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas ir elektrobusams pritaikytos infrastruktūros plėtra Tauragės mieste</u> “ (žr. Tauragės RPPI IV skyriaus IV skirsnio 3 lentelę). Produkto rodiklių P.B.2.0057 ir P.S.2.1036 reikšmių nustatymo pagrindimas nurodytas Tauragės miesto DJVP 2030 (projektu planuojamu įsigyti 6 elektra varomi autobusus, kur viename autobuse bendras stovimų ir sėdimų vietų skaičius – 44). Produkto rodiklio P.B.2.0059 reikšmės nustatymo pagrindimas nurodytas Tauragės miesto DJVP 2030 (projektu planuojama įrengti 1-q didelės galios elektrobusų įkrovimo stotelę Tauragės autobusų stotyje, adresu Dariaus ir Girėno g. 38A, Tauragė). Produkto rodiklių P.B.2.0057 ir P.S.2.1036 reikšmės numatomos pasiekti 2025 metų pabaigoje (projektas planuojamas pradėti įgyvendinti 2023 m. IV ketvirtį; visus 6 elektrobusus planuojama pirkti kartu, o ne etapais). Produkto rodiklio P.B.2.0059 pasiekimas numatomas 2024 m. pabaigoje.
	P.S.2.1036	Įsigytos nulinės emisijos viešojo transporto priemonės (skaičius)			6	6	
	P.B.2.0059	Alternatyviųjų degalų infrastruktūra (degalų papildymo/ įkrovimo punktai)			1	1	
	P.B.2.0058	Dviračiams skirta infrastruktūra, kuriai suteikta parama (kilometrai)			6 806 452	5 785 484	

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025 m.)	Galutinė reikšmė (2030 m.)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Darnaus judumo skatinimas Tauragės mieste							<i>i), nupirkti rangos darbai, susijusios inžinerinės paslaugos, atlikta dalis rangos darbų. Galutinis produkto rodiklis planuojamas pasiekti 2029 m. I ketv.</i>
	P.S.2.1035	<i>Igyvendintos darnaus judumo priemonės (skaičius)</i>	965 997	821 098	0	1	<p><i>Šis produkto rodiklis siekiamas įgyvendinant projekto „Skatinimo priemonių judėti parengimas ir įgyvendinimas bei viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas Tauragė+ FZ“, numatyto Tauragės RPPI LT027-02-02-01 Tauragė+ funkcinės zonos pažangos priemonėje bei šioje Pažangos priemonėje, dalį, kuri apima autobusų stotelių įrengimą/ modernizavimą Tauragės mieste (žr. Tauragės RPPI IV skyriaus IV skirsnio 3 lentelę). Pažymėtina, kad Tauragė+ funkcinės zonos pažangos priemonėje numatyta įrengti/ modernizuoti autobusų stoteles Jurbarko rajono, Pagėgių, Tauragės rajono (be Tauragės miesto) savivaldybėse, o šioje Pažangos priemonėje – Tauragės mieste.</i></p> <p><i>Produkto rodiklio P.S.2.1035 reikšmės nustatymas – planuojama įgyvendinti viena darnaus judumo priemonę, t.y. atlikti autobusų stotelių tinklo modernizavimą ir plėtrą Tauragės mieste (pagal VŠĮ „Žalioji regionas“ įvertintą poreikį). Tarpinė produkto rodiklio P.S.2.1035 reikšmė nenumatoma, nes projektas planuojamas pradėti įgyvendinti 2023 m. IV ketv. Tikėtina, iki 2025 m. pabaigos projektas dar nebus pasibaigęs, nes jo apimtis yra didelė, o koordinavimas – pakankamai sudėtingas. Be to, iki 2025 m. pabaigos bus parengti techninis(-iai) projektas (-i), nupirkti rangos darbai, susijusios inžinerinės paslaugos, kitos reikalingos paslaugos. Galutinis produkto rodiklis planuojamas pasiekti 2029 m. I ketv.</i></p>

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2021 m.)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025 m.)	Galutinė reikšmė (2030 m.)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2062	Naujo ar modernizuoto viešojo transporto naudotojų skaičius per metus (naudotojai per metus)	0	2 565 591	2 180 752	0	152 390	<p>Šis rezultato rodiklis siekiamas įgyvendinant Pažangos priemonės projektą „<u>Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas ir elektrobuses pritaikytos infrastruktūros plėtra Tauragės mieste</u>“ (žr. Tauragės RPPI IV skyriaus IV skirsnio 3 lentelę).</p> <p>Rezultato rodiklio R.B.2.2062 reikšmės nustatymo pagrindimas: UAB Tauragės autobusų parkas 2021 m. duomenys – pervežtas keleivių skaičius. Rezultato rodiklio R.B.2.2062 reikšmė numatoma pasiekti 2029 metais.</p>
R.B.2.2029	Numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (tonos CO ₂ ekvivalentu per metus)	38 143	3 531 588 ¹⁷	3 001 850	38 143	37 000	<p>Šis rezultato rodiklis siekiamas įgyvendinant Pažangos priemonės projektą „<u>Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas ir elektrobuses pritaikytos infrastruktūros plėtra Tauragės mieste</u>“ ir projekto „<u>Skatinimo priemonių judėti parengimas ir įgyvendinimas bei viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas Tauragė+ FZ</u>“, numatyto Tauragės RPPI LT027-02-02-01 Tauragė+ funkcinės zonos pažangos priemonėje bei šioje Pažangos priemonėje, dalį, kuri apima autobusų stotelių įrengimą/modernizavimą Tauragės mieste (žr. Tauragės RPPI IV skyriaus IV skirsnio 3 lentelę).</p> <p>2019 m. duomenimis, Tauragės mieste numatomas išmetamas ŠESD sudaro 38143 tonų CO₂ ekvivalentu per metus. Įgyvendinus projektą „<u>Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas ir elektrobuses pritaikytos</u></p>

¹⁷ Iš šios sumos 2 565 591 EUR skirtas projekto „Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas ir elektrobuses pritaikytos infrastruktūros plėtra Tauragės mieste“ įgyvendinimui ir 965 997 EUR – projekto „Skatinimo priemonių judėti parengimas ir įgyvendinimas bei viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas Tauragė+ FZ“, numatyto Tauragės RPPI LT027-02-02-01 Tauragė+ funkcinės zonos pažangos priemonėje bei šioje Pažangos priemonėje, daliai, kuri apima autobusų stotelių įrengimą/modernizavimą Tauragės mieste. Pažymėtina, kad viena projekto „Skatinimo priemonių judėti parengimas ir įgyvendinimas bei viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas Tauragė+ FZ“ dalis numatyta Tauragės RPPI LT027-02-02-01 Tauragė+ funkcinės zonos pažangos priemonėje (apima autobusų stotelių įrengimą/modernizavimą Jurbarko rajono, Pagėgių, Tauragės rajono (be Tauragės miesto) savivaldybėse), kita dalis – šioje Pažangos priemonėje (apima autobusų stotelių įrengimą/modernizavimą Tauragės mieste).

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2021 m.)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinis rodiklio reikšmės		Siektinis rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025 m.)	Galutinė reikšmė (2030 m.)	
1	2	3	4	5	6	7	8
							<i>infrastruktūros plėtra Tauragės mieste“ bei projekto „Skatinimo priemonių judėti parengimas ir įgyvendinimas bei viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas Tauragė+ FZ“ dalį (kuri apima autobusų stotelių įrengimą/ modernizavimą Tauragės mieste), šis rodiklis bus sumažintas iki 37000 tonų CO2 ekvivalentu per metus. Rezultato rodiklio R.B.2.2029 reikšmė numatoma pasiekti, pilnai įgyvendinus abu projektus, t. y. 2029 m. I ketv., todėl tarpinė rodiklio reikšmė – tokia pati, kaip ir pradinė.</i>
R.B.2.2064	Dviračiams skirtos infrastruktūros naudotojų skaičius per metus (naudotojai per metus)	0	6 806 452	5 785 484	250	500	<i>Šis rezultato rodiklis siekiamas įgyvendinant Pažangos priemonės projektą „Vientiso dviračių takų tinklo kūrimas integruojant bevariklį transportą į bendrą transporto sistemą Tauragės mieste“ (žr. Tauragės RPPI IV skyriaus IV skirsnio 3 lentelę). Rezultato rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas: tyrimų rezultatai. Tarpinė rezultato rodiklio R.B.2.2064 reikšmė numatoma 50 proc. lygyje, nes iki 2025 m. planuojama nutiesti/ modernizuoti maždaug pusę planuojamų nutiesti/ modernizuoti dviračių takų. Galutinis rezultato rodiklis planuojamas pasiekti 2029 m. I ketv.</i>

Regiono plėtros tarybos administracijos direktorė

Jurgita Choromanskytė